

RESENSIES

NUWE TESTAMENT

Claus Westermann (Translated by S S Schatzmann) *The Gospel of John. In the light of the Old Testament*. Hendrickson Publishers 1998: Peabody, Massachusetts. Price unknown, 106 pp.

Claus Westermann is an Old Testament scholar and emeritus professor at the University of Heidelberg. He is well-known for his three-volume commentary on Genesis.

Westermann reads John from the perspective of the Old Testament. He does it in an unconventional way. He does not primarily look at quotations from or references to the Old Testament in the Gospel. He rather shows how the narratives, discussions, behaviour of Jesus as prophet etc. follow the pattern of the Old Testament. He links the healings of Jesus to the healings performed by the prophets in the Old Testament. The narratives in John 1-12 resemble parts of the book of Jeremiah, according to Westermann.

Westermann first discusses the components of the Gospel. This includes the narratives, the acts of Jesus, and Jesus' speeches. He then gives attention to what he calls the "controversy dialogues". Here he tries to distinguish between the earlier layer (which is mainly Jewish) and the later layer (which is Gnostic in nature). The two layers may be distinguished on the basis of dualism. Sections containing dualisms should be categorized as Gnostic.

He continues, with discussing the significance of the Old Testament for the Gospel of John. He concentrates on the commonality between the Gospel and the Old Testament. He points out that the "atmosphere of the events and discourses of Jesus is an altogether Old Testament one". Apart from that the story of the Old Testament prophets. There is a special affinity between the Gospel of John and the prophet Jeremiah. Jesus' attention given to individual sufferers and to the Scriptures is note-worthy. After the conclusion an epilogue follows. Here Westermann discusses examples of what he calls "recent interpretations". These are, however, not so recent. The discussions include works by Bultmann, Bornkamp, Käsemann, Thyen and so on. All these scholars are either deceased or retired. Important works from the Anglo-American, French or Dutch world do not feature at all.

The interesting angle from which Westermann approaches the relation between this Gospel and the Old Testament should be appreciated. However, the division of the Gospel into an earlier and later level on the basis of dualism does not convince. The discussion of the forma-

tion of the text of this Gospel has in any case reached a much more refined level than what Westermann offers. A serious discussion with New Testament scholars is also lacking. This results in a lack of depth of discussion in many cases. Remarks which too easily compare elements of the Old Testament with the Gospel according to John, are also not convincing. To say that the narrative of John resembles that of the Old Testament, might be correct, but it also resembles narratives in Graeco-Roman literature.

Altogether, this book of Westermann is not all that convincing. Some parts of the discussion are typical of the discussion from a few decades ago and no effort has been made to at least take note of the recent explosion in the area of New Testament research (even in Germany). Even if Westermann did not want to do it himself, a willing assistant at Heidelberg could have been asked to add a list or a short discussion of the more recent positions.

Even though there are shortcomings, this book nevertheless contains some interesting ideas.

J G van der Watt

Jerry Connery-Hoggatt, *Speaking of God. Reading and Preaching the Word of God*. Hendrickson Publishers: Peabody, Massachusetts 1995. X en 277 pp. Prys onbekend.

In die laaste aantal jare het verskeie bundels en boeke oor eksegetiese en eksegetiese metodes die lig gesien. Dit is hoofsaaklik omdat die groot golf van die literatuurwetenskap wat sedert die sewentigerjare die Bybelwetenskap met mening getref het, nou begin "terugtrek" sodat ons kan vasstel wat die effek ("skade") daarvan was. Die verskillende literêre metodes is toegepas, deurdink, gekritiseer en het so elkeen se relatiewe plek binne die groter geheel van die eksegetiese proses gekry.

"Speaking of God" lê binne bogenoemde groep literatuur, maar het 'n eie besondere karakter. Die besondere van die boek lê in die "populêre" aanbieding, asook in die geïntegreerde aanbieding van die verskillende aspekte wat in die interpretasieproses 'n rol speel.

Eerstens, die inhoud: die boek is in drie dele ingedeel. Die eerste deel gaan oor perspektiewe waarmee die teks gelees en benader word. Die tweede en langste deel handel oor die lees en interpretasieproses self. Op 'n illustratiewe wyse word al die faktore wat tot interpretasie bydra stelselmatig bespreek en verduidelik. In deel drie word die "teorie" en "metodes" in preke verwerk om te toon hoe die resultate in die "praktyk" tereg kan kom. Die boek vorm dus inderdaad 'n "reis" van teks na preek.

Om die boek te lees, is inderdaad 'n aangename ervaring. Dit is in "lesingagtige" taal met maklike voorbeelde om die punt wat gemaak word, te illustreer. Soms moet die leser self "leestoetse" doen om te sien hoe konteks, genre ensovoorts die leesproses beïnvloed. Op die wyse bly die boek nie net by teorie staan nie – afgesien van die homiletiese toepassing aan die einde van die boek, is daar voortdurend praktiese illustrasies en "oefeninge".

'n Verdere positiewe aspek van hierdie boek is dat verskillende aspekte van die leesproses saam bespreek en inderdaad geïntegreer word. Die rol van beide teks en leser in die leesproses word gedetailleerd bespreek. Die leser word van die rol en belangrikheid van elke faset in die leesproses oortuig. Hy skiet ook in die kol met sy bespreking van die leesproses "van bo" en "van onder".

Die boek is eenvoudig geskryf en kan vir beginners voorgeskryf word. Die voorbeelde wat gebruik word, is treffend en kan 'n goeie bydrae lewer in 'n klassituasie. Elke eksegeet kan beslis baat vind by die lees van hierdie boek. Ek kan dit sterk aanbeveel.

J G van der Watt

A König, *Vernuwe of verdwyn*, Lux Verbi 1998, 116 pp. Prys R49-00.

This is a popular book with a strong systematic theological emphasis. The first three chapters contain discussions on certain theological topics pertaining to spirituality. The role of the Holy Spirit, unity and diversity in the church, the nature of especially the spirituality of the Dutch Reformed Church are discussed. The latter part of the book presents a discussion of four types of spirituality, namely spirituality in the congregation, spirituality in the worship service, spirituality in personal life, spirituality and mission work. The emphasis and descriptions deal with the situation in the Dutch Reformed Church.

Because of the popular nature of the book, it works mostly with generalisations, but nevertheless the basic positions are sufficiently described. However, because of the generalizations, the discussions reflect more of the personal experience and opinion of the author than of a well-researched presentation of the described positions. A further point of criticism might be levelled against the "traditional" way in which the solutions and material in general are described, especially in the light of the title "Renew or disappear". Old positions are basically arranged in a new way – creativity and real fresh road to renewal still lack. To a certain extent this illustrates the problem facing the church.

For members of the Dutch Reformed Church this is a readable book which might stimulate the discussion on the future of the church. That it,

however, offers a "road of renewal" to a church which will "disappear" if this road is not taken, is open to discussion.

J G van der Watt

OU TESTAMENT

John C H Laughlin, *Archaeology and the Bible*, Routledge, London & New York, 2000.

Dit is 'n uitstekende inleiding tot "Bybelse argeologie". Hierdie uitdrukking word tussen hakies geplaas want die skrywer self wys op die problematiese aard daarvan. Vir sommige is die voorvoegsel "Bybels" 'n tipiese Amerikaanse verskynsel wat veral onder Protestantse professore voorkom. Eerder moet van "Nabye Oosterse argeologie" of "Siro-Palestynse argeologie" gepraat word. Hiervolgens moet argeologie 'n aparte, onafhanklike en sekulêre dissipline wees wat nie soseer deur Bybelgeleerdes nie, maar veral deur professionele argeoloë beoefen word. Laughlin is bewus van die probleem, maar wil nie die "Bybel" aan die "argeologie" ontkoppel nie. Argeologie kan ons iets van die Bybelwêreld oopmaak. Argeologiese inligting kan vir die Bybelverstaan waardevol wees. Argeologie verhoed dat die Bybel in allerlei mitologiese spekulasies opgaan; dit anker die Bybel in die geskiedenis, in die wêreld van mense en dinge; dit ontsluit die groot leefwêreld van die Bybel; dit werp lig op die alledaagse lewe van alledaagse mense deur die opgraving van erdewerk, gereedskap, wapens, seëls, ostraka asook huise en ander belangrike bouwerke; dit plaas Israel in 'n groter wêreld van volkere deur opgrawings in streke buite Palestina (3-18). Kortom: begrip vir die wêreld van die Ou en Nuwe Testament groei deur die argeologie ernstig te neem.

Laughlin vertel ook kortliks die verhaal van argeoloë en hulle wedervaringe. Eintlik het die moderne argeologie in Israel eers met Sir Flinders Petrie se werk by Tell el-Hesi in 1890 begin. Voor hom het daar ook belangrike dinge gebeur. 'n Voorbeeld is Hormuzd Rassam wat skelmpies op 20 Desember 1853 op 'n heuwel digby die antieke Nineve begin grawe het. Twee aande later "breek" hy by 'n geweldige waardevolle argeologiese fonds in: die biblioteek in die paleis van Assurbanipal (668-626). Wat verder gebeur het, was maar die lot van alle argeologiese ontdekkings: eers word dinge geheim gehou, dan word dit 'n politieke probleem, dan ontstaan 'n toutrekkery tussen die groot lande en ten slotte kry die land wat die grootste aanbod maak, alles. As alles verby is, slaan die skattejagters toe. Ten spyte hiervan is daar ongelooflik veel op die gebied van die argeologie bereik. Dit is onder andere te danke aan

die geniale werk van mense soos Flinders Petrie, William Foxwell Albright, Kathleen Kenyon, Yigael Yadin en nog vele meer.

Daar is ook 'n hoofstuk oor hoe die argeologiese arbeid uitgevoer moet word. Dit kan in drie woorde uitgedruk word: plek, veldwerk en publikasie. Alvorens met opgrawings begin kan word, moet die regte plek eers uitgesoek word. Dan moet 'n lisensie van Israel se "Antiquities Authority" verkry word. Veldwerk impliseer die sistematiese afskil of afstroop van 'n Tell (of die heuwel waarop die antieke stad gebou is). Dit moet met groot kundigheid geskied. Op die terrein moet daar daaglik 'n hele klomp spesialiste wees: vanaf landmeters tot rekenaarkundiges. Dan volg die laaste fase van die argeologiese arbeid: die publikasie van die gegewens. Of soos die skrywer sê: "Without publications, the best of archaeological field work is a failure" (30).

In 'n neutedop het die skrywer die argeologiese betekenis van elke periode vanaf die Neolitiese tyd tot die Bronstyd (8500-2000 vC), vanaf die vroeë Bronstyd tot die Ystertydperk II (2000-550 vC) bespreek. Hy verduidelik die artefakte asook die breë historiese konteks. As voorbeeld let ons op sy beskrywing van die Ystertydperk II (1000-550 vC). Dit is die periode wat strek vanaf tyd van die monargie se begin (met Saul, Dawid, Salomo) tot die ballingskap. In sy beskrywing verwys die skrywer na die plekke soos Jerusalem, Samaria, Dan en Kuntillet 'Arjud asook die argeologiese waarde van elkeen. In die lig van die argeologiese inligting word die stad en sy geskiedenis duideliker (119-154).

Laughlin het nie sy boek vir vakspesialiste geskryf nie: "It is not intended for archaeologists and/or biblical specialists. It is written for those beginning a serious study of this complex subject" (1). Vir die beginner in die argeologie is dit 'n waardevolle boek. Dit bevat 'n magdom argeologiese inligting wat op 'n leesbare manier aangebied word. Daar is talle fotos, kaarte, sketse, tydtafels, kort notas aan die einde van die boek asook 'n baie goeie bibliografie wat die belangrikste werke vermeld. Tereg sê die skrywer dat daar so oorsweldigend baie oor die argeologie geskryf is dat een persoon nooit 'n allesomvattende werk daarvoor kan skryf nie. En tog het Laughlin dit gedoen. Of soos hy dit self sê: "fools write books on subjects that angels would not dare" (1).

Die gevolg van Laughlin se dwase skrywersdaad is 'n baie goeie inleiding wat met graagte by studente, belangstellendes en tog ook vakmanne aanbeveel word.

J H le Roux

K Koch, & M Rösel, (eds), *Polyglottensynopse zum Buch Daniel*, Neukirchener Verlag, Neukirchen 2000, 322 pp.

Veral die Daniëlverhale in die Daniëlboek stel aan die ondersoeker 'n moeilike taak om die ontstaansgeskiedenis daarvan na te vors. Die verhale gee voor om in die sesde eeu af te speel, maar is tussen 167 en 164 vC, tydens die Makkabese krisis wat die bewind van Antiochus IV Epifanes meegebring het, versamel. Die visioene (Dan 7-12) is in dié tyd geskryf, en ouer verhale (Dan 1-6) is oorvertel om die visioene te komplementeer.

Koch en Rösel se poliglot verskaf 'n handige hulpmiddel en invalshoek om oor die teksgeskiedenis van die Daniëlboek te dink. Die redakteurs verskaf 'n kort inleiding waarin hulle in kort 'n kommentaar op die teks-weergawes en belangrikste kritiese uitgawes lewer. Hierna word die teks van Daniël in vyf parallelle kolomme gedruk: die Massorete-tek; die Siriese of Peshitta-tek (in "Hebreeuse" letters en gevokaliseer om vergelyking met die MT te vergemaklik; Theodotion se tek; die Ou Griekse tek; en die Vulgaat van Hieronimus. Kritiese voetnotas bevat inligting wat in die tekskritiese uitgawes se apparatuur gevind word.

Die redakteurs verkies ongelukkig om nie die byvoegings of apokriewe tekste by te voeg nie. Die rede hiervoor is dat Koch dit reeds vervat het in *Deuterokanonische Zusätze zum Danielbuch* (Neukirchener Verlag, 1987). Tog word die Aramese toevoeging tot Daniël 3, die "Gebed van Asarja en die Lied van die Drie Jongmanne" (Dan 3:24-90) asook die verhaal van "Bel en die Draak" (Dan 14:23-42) agterin vervat, soos gevind in die middeleeuse "Kroniek van Jeragmeël". Hoekom die uitsondering gemaak word, verduidelik die redakteurs nie.

Die poliglot-tekste verskaf belangrike inligting omdat die onderskeie tekste verskillende tradisies verteenwoordig. En die tradisies verraaie onderskeie *Sitze im Leben* waarbinne dit gefunksioneer het voor die verhale in die Daniëlboek opgeneem is deur die tweede eeuse redakteur. So is die verskil tussen die Massorete-tek en die Ou Griekse tek in Daniël 3-6 so groot dat dit waarskynlik is dat die Griekse tek op 'n Semitiese tek gebaseer is wat nie vandag meer bestaan nie. Daniël 3-6 se weergawes in die Massorete-tek en die Ou Griekse tek kan vergelyk word met ooreenkomste tussen die narratief in Daniël 6 en die apokriewe "Bel en die Draak".

Nie alle teksweergawes wat verskaf word, is van ewe groot tekskritiese waarde nie. Die kritiese notas van die Massorete-tek reflekteer 'n enkele manuskrip wat uit die veertiende eeu dateer, wat die waarde daarvan verminder. Ander manuskripte, verteenwoordigend van belangrike tradisies, word nie in die gebruikte MT-apparatuur benut nie. Die

Vulgaat asook die Peshitta is ook hoofsaaklik op die Massorete-tekse gebaseer, veral in die Aramese gedeeltes van die teks (Dan 2:4b-7:28).

Tog het die boek waarde deur die bydrae wat dit lewer tot die bespreking rakende die vormingsgeskiedenis van dié Bybelse boek. Die primêre doel van die werk is om die mees relevante teksgetuies vir tekskritiese en vertalingsdoeleindes te vergelyk. Omdat meeste van die kritiese uitgawes van die teks gedateer is, het Koch en Rösler se werk waarde deurdat dit verskeie tekswaergawes verskaf. Die vergelyking van die tekste bied verbeterde lesings op verskeie plekke in die teks, alhoewel die verbeterings nie as sulks geïdentifiseer word nie en deur die gebruiker self ontdek moet word.

M Nel

I Nell, *Ons ware ID is Jesus. 'n Bybelstudie vir groepe en individue oor die woordprente in Jesus se "Ek is"-uitsprake*. Wellington: Lux Verbi BM 2000, 64 pp. Prys: onbekend.

Soos die titel van hierdie boek reeds aandui, is dit 'n populêre werk wat 'n reeks Bybelstudies bied oor die "Ek is"-woorde in Eksodus (Week 1 van die reeks Bybelstudies) en in Johannes (Weke 2-10). 'n Handige paar paragrawe oor hoe om 'n Bybelstudiegroep nuut op die been te bring, lei die boek in. Verder word die Bybelstudies ook toegelig deur 'n kort inleiding op die "Ek is"-uitsprake, waardeur hulle binne die konteks van die breër Johannese struktuur geplaas word, en die hermeneutiese insig in die meerdimensionaliteit van betekenis baie kortliks aangedui word.

Die tien Bybelstudies volg 'n vasgestelde patroon: ná die Skrifgedeelte, wat telkens in die boek afgedruk word, volg 'n "Deel"-gedeelte. Hierin word die Bybelstudiegroepslede die geleentheid gebied om iets oor hulleself te sê, of om iets van hulle denke rondom 'n tema weer te gee. Onder "Delf" word meer diepte-vrae oor die teksgedeelte gestel, met "Notas" wat telkens die nodige agtergrond bied om oor hierdie vrae te besin. Onder "Dien" en "Dank" word die lewens- en geloofsimplikasies van die voorafgaande aangedui.

Hierdie Bybelstudieboek word aanbeveel vir Bybelstudiegroepe wat binne 'n kwartaal oor hierdie belangrike teologiese tema in Johannes intelligent wil reflekteer.

C J S Lombaard

J Cilliers, *Die genade van gehoorsaamheid. Hoe evangelies is die etiese preke wat ons in Suid-Afrika hoor?* Wellington: Lux Verbi.BM 2000, 177 pp. Prys: onbekend.

Hierdie is die derde in Cilliers se uitstekende reeks oor prediking vanuit die hart van die Christelike evangelie, met *Die uitwysing van God op die kansel* en *Die uitwysing van God op die kansel* as die vorige twee boeke. Insigte uit hierdie twee vorige publikasies word weer in hierdie boek opgeneem, herhaal en uitgebrei, byvoorbeeld die klem op *God* se genade. Ook soos met die vorige twee boeke, is die fokuspunt steeds op die *prediking*; nou egter op die prediking oor etiek. (Etiek word hier bedoel nie in die filosofiese sin van die woord nie, maar as praktiese lewenswyse van Christene. Verder behandel die boek nie die etiek van prediking nie – hoewel dit soms skramsweg aangeraak word – maar prediking oor etiek.) Die boek sal daarom van grootste waarde wees vir predikante en teologie-studente. Kerkraadslede en volwasse gelowiges sal ook veel van waarde hierin vind. Hoewel die insigte hierin verwoord nie "gevorderd" is nie – dit behandel naamlik basiswaarhede van die evangelieboodskap – en die boek nie 'n akademiese werk in die eerste instansie is nie, is die aanbieding meer geskik vir lesers wat reeds op hul gemak is met meer tegniese terminologie.

Insiggewend is die redes wat aangebied word vir die gebrek aan etiese prediking en die wyses van etiese prediking (pp 36-37). Hoofstukke oor die prediking oor verlossing (hoofstuk 2), sonde (hoofstuk 3) en dankbaarheid (hoofstuk 4), word opgevolg deur 'n besinning oor etiese prediking (hoofstuk 5) en 'n uitgebreide bylae oor die tien gebooe.

Soms kyk die skrywer te oorsigtelik na die Bybel, byvoorbeeld op bl. 122: "die diepste bedoeling van die Bybelste (*sic*) tekste is *hoopgewend*". Dit laat min ruimte vir byvoorbeeld die pastorale diepgang van hooplose spreuke, psalms, klaagliedere en die Prediker-boek. Die boek is egter hoogs lewenswaardig, met preekvoorbeelde wat beredeneringe ook konkreet stel.

CJS Lombaard

GODSDIENS EN SENDINGWETENSKAP

Yusufu Turaki, *Christianity and African Gods. A method in theology*. Potchefstroom: IRS 1999. 348 pp. Prys: R60-00

Die vraag is of die geesdriftige aanbeveling van die uitgewer, prof Bennie van der Walt, geregverdig is. Hy sê dat hierdie die belangrikste boek is wat deur hom gepubliseer is. Dit is 'n betekenisvolle boek wat vir jare vorentoe 'n standaard werk sal bly. Ek dink nie hy is heeltemal verkeerd nie. Dit is inderdaad 'n waardevolle werk.

Turaki is 'n Nigeriër wat in die afgelope jare reeds 'n leidende rol in sy Kerk – die Evangelical Church of West Africa – speel. Hy doseer die afgelope 20 jaar aan die Teologiese Seminarie te Jos. In sy voorwoord gee hy erkenning aan sy stimulerende interaksie met verskeie teoloë in Afrika, waaronder van die mees vooraanstaandes. Een van die belangrikste eienskappe van die boek is dus ook die belesenheid wat daaruit spreek. Hy het nie verniet 'n tydperk deurgebring aan Yale Universiteit met sy uitsonderlike biblioteek nie. Deurgaans berus die boek op stewige navorsing en 'n weldeurdragte plan. Hy gee krediet aan hulle by wie hy geleer het, maar skroom nie om kant te kies en aan te sluit by 'n somtyds verrassende verskeidenheid geleerdes nie.

Die doel van sy werk – waarna hy verskeie kere weer terugkom – is “to address the subject of a Christian approach to the African religions and cultures” (bladsy 5). Dit is nie primêr 'n beskrywing van hierdie godsdienste en kulture nie, maar die ontwikkeling van 'n teologiese visie en metode. Dit alleen maak hierdie boek nogal uniek tussen al die ander wat meer daarop gemik is om te beskryf en te verstaan. Hy soek telkens na die teologiese agtergrond van die geloof, gebruike en rituele in Afrika.

Na die eerste inleidende hoofstuk, waarin hy hierdie sake duidelik uiteensit, volg 'n hoofstuk waarin hy aandag gee aan die verskeie benaderings tot die studie van die Tradisionele Afrika Godsdienste. Hy stel kortliks die belangrikste teologiese sake wat aan die orde kom, voor, en behandel spesifiek die metode van 'n paar geleerdes, waaronder Hiebert, Van der Walt en Bediako.

Die derde hoofstuk definieer en interpreteer die tradisionele godsdienstige sisteem, met besondere verwysing na die teologiese, filosofiese en moreel-etiese grondslae daarvan. Hier sluit hy veral aan by Philip Steyne, wie se hantering van die saak vir hom die struktuur bied vir sy studie.

In die volgende twee hoofstukke handel hy dus meer in diepte oor die (vir hom) vier basiese elemente van die tradisionele godsdienste: die

mysterium tremendum (ook genoem die dunamisme); die geloof in die geesteswêreld van voorouers en gode; die geloof in die Opperwese; en die magiese wêreld van die spiritiste en ander spesialiste.

Hoofstuk ses behandel die sentrale rol van die menslike natuur en gemeenskap, en die belangrikheid van die lewe. Hoofstuk sewe gaan dan dieper analiserend te werk. Die wêreldbeeld van tradisionele Afrika, en die teologiese vraagstukke wat vroeër raakgeloop is, word nou vanuit die Christelike teologie bekyk. 'n Laaste hoofstuk rond die hele studie af. Die handige bibliografie toon weer eens dat hierdie 'n stewige stuk navorsing verteenwoordig.

Vir my lê die waarde van die boek veral in (a) sy breë oorsig oor die belangrikste sake wat in 'n teologiese nadenke oor hierdie allerbelangrikste konteks na vore kom; (b) sy goeie hantering van die bronne; (c) die vertroue wat hy inboesem. Hier is nie maar 'n eensydige propagandis of reaksionêr aan die woord nie, maar iemand wat beide die christelike tradisie en Afrika ernstig neem.

My studente gaan vorentoe met Turaki kennis maak.

J Kritzinger

PRAKTIESE TEOLOGIE

Ronald J Allen, *Patterns of Preaching. A Sermon Sampler*. Chalice Press 1998, 252pp.

Preekvorme is soos vlerke. Vlerke stel die preek in staat om vlug te beweeg en sy bestemming te bereik. Oor die noodsaak van 'n preekvorm of –patroon is daar onder homilete geen verskil van mening nie. Daar is ook eenstemmigheid oor die feit dat preekpatrone nie teen die preekinhoud afgespeel mag word nie. Met reg verklaar David Buttrick: “...form is something we choose in order to do”. Die homileet kan selfs aan riglyne vir preekvorme vashou. In dié verband kan onder andere aan teksprediking, die gerigtheid op die hoorder, die situasie van die hoorder en die kommunikatiewe effek van die preekvorm gedink word.

Wanneer preekvorme onderskei word, moet dit nie op 'n rigoristiese wyse gedoen word nie. Daar is meer as een manier om 'n preek te maak. Hoe meer daar ruimte kom vir alternatiewe moontlikhede, hoe meer word die preekaanbod verryk en verruim. Dit is veral ten opsigte hiervan dat Ronald Allen as redakteur 'n besondere bydrae lewer. Nie minder nie as 34 ou en nuwe vorme word in die boek aangebied. Tradisionele en kontemporêre preekpatrone kom aan die bod. Daar is vanselfsprekend ook variasies op dieselfde tema. Dit is nogal waaroor preekmaak gaan: om te leer hoe om te varieer. Die tradisionele preekvorm mag nie teen die kontemporêre vorm

afgespeel word nie. Die een kan net so effektief soos die ander wees. Dit kom glashelder in die preke wat Allen versamel het, aan die lig. Thomas Long en Fred Craddock se preke wat in die tradisionele kategorie val, is hier voorbeelde van preke wat sinvol gestruktureer is en uitstekend kommunikeer. Dieselfde geld byvoorbeeld die preke van David Buttrick en Charles Rice wat onder die kontemporêre preke tuiskom.

Wat die boek nog waardevoller maak, is die feit dat elke preekpatroon deur 'n toeligting van die bepaalde preekvorm verduidelik word. Die waarde van die boek word verhoog deur die fokus op geleentheidspreke. Oorspronklike en vars preke word hier aangebied. In 'n slotafdeling word rekenskap gegee van die teologie wat aan die grondslag van preke lê. Die lees (en hoor!) van die preek laat die leser opnuut ontdek dat die homileet se teologie nie agter die preek weggesteek kan word nie. Dit skyn deur. Daarom speel die teologie in die preekmaak proses 'n sleutelrol.

Ronald Allen het die homiletiek 'n groot guns bewys deur hierdie uitmuntende boek saam te stel. Wie dié boek koop, koop 'n wins van hoë waarde. Ek beveel die lees en die nalees van die boek sterk aan.

C J A Vos